

Guia docent 320138 - ED - Estètica i Disseny

Última modificació: 02/04/2024

Unitat responsable: Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa
Unitat que imparteix: 717 - DEGD - Departament d'Enginyeria Gràfica i de Disseny.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE DISSENY INDUSTRIAL I DESENVOLUPAMENT DEL PRODUCTE (Pla 2010).
(Assignatura obligatòria).

Curs: 2024   **Crèdits ECTS:** 6.0   **Idiomes:** Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: JORDI VOLTAS AGUILAR

Altres: ADRIANNA MAS CUCURELL
JAVIER EDUARDO HERNANDEZ AMAYA

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CED33-DIDP. Coneixements d'estètica. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED34-DIDP. Coneixements de l'evolució històrica dels productes. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED35-DIDP. Coneixements de l'evolució de la tècnica. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED36-DIDP. Coneixements de la història de l'art. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED37-DIDP. Capacitat per a identificar els canvis que es donen en la societat. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED38-DIDP. Capacitat per a identificar el llenguatge de les formes, els seus valors i relació amb l'entorn cultural. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED39-DIDP. Capacitat per a analitzar l'impacte que generen els productes a la societat. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)
CED40-DIDP. Capacitat per a conèixer i interpretar les necessitats del mercat i usuari. (Mòdul de tecnologia específica: disseny industrial)

Genèriques:

CG01-DIDP. Concebre, desenvolupar, comprendre i executar el procés de disseny dels productes, en el marc d'un necessari equilibri entre la tècnica i el context sociocultural, responent a les necessitats de l'empresa, el mercat, la societat i els usuaris.
CG02-DIDP. Adquirir els coneixements i procediments de caràcter tècnic, científic, humanístic, estètic, mediambiental i de potenciació de la capacitat creativa, necessaris per a l'exercici professional relacionat amb el disseny del producte.
CG03-DIDP. Aportar a la dimensió professional una dimensió de responsabilitat ètica i social, que comporti una presa de consciència sobre la implicació que té l'exercici de l'activitat professional respecte els valors humans, socials, culturals, econòmics, d'accessibilitat i de respecte del medi ambient.

Transversals:

CT05 N2. Ús solvent dels recursos d'informació - Nivell 2. Després d'identificar les diferents parts d'un document acadèmic i d'organitzar-ne les referències bibliogràfiques, dissenyar-ne i executar-ne una bona estratègia de cerca avançada amb recursos d'informació especialitzats, seleccionant-hi la informació pertinent tenint en compte criteris de rellevància i qualitat.

METODOLOGIES DOCENTS

- Sessions presencials d'exposició de continguts. En les quals el professor exposarà els conceptes relatius als temes que defineixen el programa.
- Sessions presencials d'aplicació. Amb l'objectiu de fixar els conceptes presentats a les sessions teòriques, es duran a terme al llarg del curs una sèrie de treballs fonamentats en els coneixements adquirits a aquestes. A través del disseny de diferents productes, l'estudiantat va assolint un procés de disseny que va des de la creació fins la maqueta, virtual i real, dels productes. Tot compaginant el treball intel·lectual amb el manual.
- Treball autònom. En el que l'estudiant assimilarà els conceptes plantejats, realitzarà els treballs proposats i prepararà les classes d'aplicació.
- Treball de grup. En el qual els estudiants, en grups de 2 persones, prepararan les presentacions de les sessions presencials pràctiques.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Dotar a l'estudiant d'una formació bàsica de caire humanístic relacionada amb el seu futur professional.
Introduir conceptes abstractes d'aquesta branca de la filosofia mitjançant la història del disseny industrial.
Conèixer l'evolució d'aquestes idees i la seva relació amb el context social, del qual hi van veure i a la vegada donar llum, com a base de l'anàlisi dels objectes que van produir.

Metodologia docent:

- Sessions presencials d'exposició de continguts. En les quals el professor exposarà els conceptes relatius als temes que defineixen el programa.
- Sessions presencials d'aplicació. Exposició per part dels estudiants, de manera individual i en grup, de treballs, lectures, reflexions i debats a través dels quals s'aprofundirà en els temes presentats a l'exposició de continguts. El professor actuarà com a moderador alhora que tutoritzarà l'evolució dels treballs proposats, dels quals hi haurà un nombre mínim de presentacions.
- Treball autònom. On l'estudiant assimilarà els conceptes plantejats, realitzarà els treballs proposats i prepararà les classes d'aplicació.
- Treball en grup. En què els estudiants, en grups de 2 persones, prepararan les presentacions de les sessions presencials pràctiques.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	30,0	20.00
Hores grup petit	30,0	20.00
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

Les primeres passes.

Descripció:

- 1.1. Que pot ser (i que no) el disseny industrial. Un concepte canviant.
- 1.2. Uns conceptes per rumiar:
  - 1.2.1. Art i natura.
  - 1.2.2. L'experiència estètica.
  - 1.2.3. La creativitat.
- 1.3. Disseny i revolució industrial.
- 1.4. Diferents enfocaments de la seva història: estètics, tecnològics, comercials, socials.

Objectius específics:

Introduir a l'estudiant en els fonaments de l'estètica a partir de Baumgarten.
Reflexionar sobre alguns conceptes relacionats amb l'estètica i el procés creatiu.
Centrar el discurs en el disseny industrial.

Activitats vinculades:

AV1: Anàlisi del producte a través d'un objecte del començament de la Revolució Industrial.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 12h

La revolució industrial.

Descripció:

- 2.1. El disseny abans de la revolució industrial.
- 2.2. La revolució industrial.
  - 2.2.1. L'acumulació de capital.
  - 2.2.2. Els invents.
  - 2.2.3. La producció en sèrie.
- 2.3. Les grans exposicions internacionals del segle XIX.
- 2.4. L'eclecticisme de finals de segle. La necessitat d'una nova estètica.
- 2.5. La producció en sèrie. El sistema americà.

Objectius específics:

Assimilació dels canvis socioeconòmics que va representar la Revolució Industrial. El seu impacte en els objectes que produir.

Activitats vinculades:

AV1: Anàlisi del producte mitjançant un objecte dels inicis de la Revolució Industrial

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

A la recerca d'una nova estètica.

Descripció:

- 3.1. William Morris.
- 3.2. Els antecedents del funcionalisme.

Objectius específics:

Prendre consciència de les primeres reaccions davant els nous productes industrials.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

A cavall entre dos segles

Descripció:

- 4.1 L'Art Nouveau, Jugendstil, Modernisme...
- 4.1.1. Gran Bretanya, Bèlgica, França, Catalunya.
- 4.2. Austeritat i abstracció.
- 4.2.1. Escòcia, Alemanya, Àustria.

Objectius específics:

Conèixer les dues línies principals amb les que l'art i la cultura afronten el final de segle.

Activitats vinculades:

AV 1: Anàlisi del producte mitjançant un objecte dels inicis de la Revolució Industrial.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

Les primeres dècades del segle XX.

Descripció:

- 5.1 Alemanya.
- 5.1.1. La innovació industrial.
- 5.1.2. La Deutscher Werkbund.
- 5.1.3. Behrens i l'AEG.
- 5.2. La racionalització del producte. La normalització.

Objectius específics:

Introduir a l'estudiant al racionalisme i la cultura de la màquina que el canvi de segle perfila.

Activitats vinculades:

AV 1: Primera entrega del treball

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

Influència de l'avantguarda artística en el disseny.

Descripció:

- 6.1 La pintura lidera l'avantguarda artística.
  - 6.1.1. Cubisme.
  - 6.1.2. Futurisme.
  - 6.1.3. Dadaisme.
  - 6.1.4. Expressionisme
- 6.2. De Stijl i neoplasticisme.
- 6.3. Revolució soviètica i constructivisme.

Objectius específics:

Mostrar la influència dels moviments d'avantguarda de principis del segle XX sobre l'art i la societat.

Activitats vinculades:

AV 1: Anàlisi d'un objecte buscant (si fos possible) la seva relació amb la producció pictòrica de les avantguardes.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

La nova pedagogia.

Descripció:

- 7.1. Rússia i la funció sociopolítica de l'art, el disseny i l'arquitectura..
- 7.2. La Bauhaus. Quelcom més que disseny.
  - 7.2.1. Etapes.
  - 7.2.2. Cursos.
  - 7.2.3. Tallers.
  - 7.2.4. Especialitats.

Objectius específics:

Conèixer les institucions que van sentar les bases del disseny industrial com el coneixem avui.

Activitats vinculades:

AV 1: Anàlisi del producte en aquest període establint comparacions crítiques amb objectes contemporanis de Bauhaus i Vjutemas, així com amb la producció pictòrica de les avantguardes.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

El racionalisme.

Descripció:

- 8.1. Del dissenyador artista al dissenyador industrial.
- 8.2. Tres referents: Le Corbusier, Gropius, Mies van der Rohe.
- 8.3. Diferències entre el disseny a Europa i als Estats Units.
- 8.4. Frank Lloyd Wright.

Objectius específics:

Asimilar la consolidació del disseny com disciplina industrial.

Activitats vinculades:

AV 1: Concloure l'estudi del producte en l'època racionalista.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 12h

Art Déco versus

Descripció:

- 9.1. L'art Decò
- 9.2. L'estètica feixista.
- 9.3. La crisi del 29. El món mira cap a New York.
- 9.4. El disseny als EUA.
  - 9.4.1. Fordisme versus aerodinàmica.
  - 9.4.2. La promoció del producte.
  - 9.4.3. La societat de consum.
  - 9.4.4. El "styling".
- 9.5. El disseny internacional.

Objectius específics:

Establir les diferències entre el disseny a Europa i als EUA

Activitats vinculades:

AV 1: Segona entrega dle treball (AV1b)

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

La segona guerra mundial.

Descripció:

- 10.1. El disseny a la guerra i a la reconstrucció.
- 10.2. El disseny orgànic.
- 10.3. L'escola d'Ulm.
- 10.4. Alemanya, Gran Bretanya, Països Nòrdics, Itàlia, Japó, França.

Objectius específics:

Entendre el canvi substancial que va representar per a occident la Segona Guerra Mundial i el trasllat de l'escenari d'Europa als EUA. Les seves conseqüències en el camp del disseny industrial.

Activitats vinculades:

AV 1: Evolució del producte industrial en aquest període.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 12h

El disseny avui.

Descripció:

- 11.1. Disseny pop, l'antidisseny i el kitsch.
- 11.2. Del postmodernisme a l'ecodisseny.
- 11.3. Tendències de futur.

Objectius específics:

Conèixer les tendències actuals i les perspectives de futur.

Activitats vinculades:

AV 1: Portar l'evolució del producte analitzat fins als nostres dies al llarg del curs.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

El disseny a casa nostra.

Descripció:

- 12.1. Disseny espanyol/català.
- Evolució, estat actual i perspectives de futur.

Objectius específics:

Conèixer l'evolució del disseny industrial a casa nostra i la seva relació amb els moviments internacionals.

Activitats vinculades:

AV 1: tercera entrega del treball (AV1c)

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

S'aplicarà un model d'avaluació continuada amb la finalitat bàsica de ponderar tant el treball autònom com el treball en equip dels estudiants.

L'avaluació d'adquisició de coneixements, competències i habilitats és realitzarà a partir de:

- Primera avaluació: 25%
- Segona avaluació: 35%
- Pràctiques: 35%
- Avaluació competència transversal: 5%

Per aquells estudiants que compleixin els requisits i es presentin a l'examen de re-avaluació, la qualificació de l'examen de re-avaluació substituirà les notes de tots els actes d'avaluació que siguin proves escrites presencials (controls, exàmens parcials i finals) i es mantindran les qualificacions de pràctiques, treballs, projectes i presentacions obtingudes durant el curs.

Si la nota final després de la re-avaluació és inferior a 5.0 substituirà la inicial únicament en el cas que sigui superior. Si la nota final després de la re-avaluació és superior o igual a 5.0, la nota final de l'assignatura serà aprovat 5.0.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Les avaluacions consisteixen en el seguit d'actes d'avaluació presencials i/o altres activitats avaluable que formen part de l'avaluació contínua. Si no es realitza algun dels actes o activitats, es considerarà qualificada amb zero.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Campi i Valls, Isabel. Diseño y nostalgia: el consumo de la historia. Barcelona: Santa & Cole, 2007. ISBN 9788493462673.
- Campi i Valls, Isabel. La idea y la materia. Barcelona: Gustavo Gili, 2007. ISBN 9788425221408.
- Gay, Aquiles; Samar, Lidia. El diseño industrial en la historia. 2ª ed. Córdoba: TEC, 2004. ISBN 987215970X.
- Heskett, John. Breve historia del diseño industrial. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1985. ISBN 8485800982.
- Pevsner, Nikolaus. Pioneros del diseño moderno: de William Morris a Walter Gropius. 3a ed. Buenos Aires: Infinito, 2000. ISBN 9879393031.
- Campi i Valls, Isabel. Iniciació a la història del disseny industrial. 2a ed. Barcelona: Edicions 62, 1994. ISBN 8429726357.
- Bürdek, Bernhard E. Diseño : historia, teoría y práctica del diseño industrial. Barcelona: Gustavo Gili, DL 1994. ISBN 9788425216190.

Complementària:

- Savater, Fernando. Las preguntas de la vida. Barcelona: Ariel, 2008. ISBN 9788434453630.
- Estrada, David. Estética. Barcelona: Herder, 1988. ISBN 9788425416293.
- Tatarkiewicz, W. Historia de seis ideas: arte, belleza, forma, creatividad, mimesis, experiencia estética. Madrid: Tecnos, 1987. ISBN 8430915184.